

OPONENTSKÝ POSUDEK NA DOKTORSKOU DISERTAČNÍ PRÁCI

Autor: Ing. Petra Taušl Procházková

Název: Podnikatelský inkubátor jako nástroj podpory malého a středního podnikání

Oponent: doc. Ing. Jitka Srpová, CSc.

Úvod

Koncept podnikatelského inkubátoru je v českých podmínkách poměrně mladý, a proto přináší řadu otázek. Jedná se zejména o otázky vztahující se k přínosu podnikatelských inkubátorů pro sektor malých a středních podniků. Specifická v této oblasti je také nejednotně používaná terminologie a roztržitost konceptů inkubátorů v ČR a tím i rozmanitá situace v provozu aktivit každého podnikatelského inkubátoru. Výzkum v prostředí ČR je v této oblasti ojedinělý. Z tohoto pohledu považují téma doktorské disertační práce za aktuální, významné a přínosné.

Předložená disertační práce má rozsah 142 stran textu, je doplněna seznamem tabulek, obrázků, boxů, použitých zkratk, použité literatury a sedmi přílohami. Před úvodem je zařazena anotace v českém, anglickém a německém jazyce.

K jednotlivým požadavkům na posudek doktorské disertační práce uvádím následující hodnocení:

a) Formální aspekty disertační práce, vyjádření k systematičnosti, přehlednosti, formální úpravě a jazykové úrovni disertační práce

Text je napsán srozumitelně a pečlivě. Po formální stránce je práce zpracována kvalitně, čtenář se v textu dobře, snadno a rychle orientuje. Objasňovaná problematika je vhodně doplněna obrázky, grafy a tabulkami. Přílohy vhodně doplňují text.

b) Obsah disertační práce, vyjádření k volbě tématu, metodologickým postupům, kvalitě analýzy a zhodnocení světového poznatkového fondu v dané oblasti

Práce je rozdělena do osmi kapitol dobře odrážejících logickou strukturu textu. V teoretické části jsou nejdříve popsány a analyzovány jednotlivé dílčí prvky konceptu podnikání a podnikatelského prostředí, na které navazuje problematika významu malého a středního podnikání a podpory podnikání obecně. Dále navazuje kapitola, která se věnuje vybranému nástroji podpory podnikání, podnikatelskému inkubátoru. Kapitola uvádí historický vývoj podnikatelských inkubátorů, definice podnikatelského inkubátoru a příbuzných pojmů, cíle podnikatelského inkubátoru. Dále kapitola mapuje hlavní směry vědeckých výzkumů podnikatelské inkubace, princip fungování podnikatelských inkubátorů a koncept

podnikatelského inkubátoru v ČR. Na teoretickou část navazuje empirická část práce, kterou lze rozdělit do tří celků: podnikatelské inkubátory, klienti podnikatelských inkubátorů, role podnikatelského inkubátoru v univerzitním prostředí. V rámci každé části je popsána metodika výzkumu a jsou analyzovány a diskutovány výsledky výzkumu. Závěrečná kapitola shrnuje výsledky doktorské disertační práce, obsahuje doporučení pro management podnikatelských inkubátorů a uvádí přínosy pro rozvoj oboru, pro praxi a pro pedagogickou činnost.

Z hlediska použitých metod je v teoretické části využita především metoda literární rešerše sekundárních zdrojů a to jak domácích, tak zahraničních. Při práci se získanými daty je využita metoda deskripce, analýzy a syntézy. Pro zhodnocení a srovnání dat je použita metoda komparace. V práci autorka postupuje od obecného ke konkrétnímu, tj. deduktivním způsobem. Především v závěru práce je využita pak metoda indukce, tj. úsudek postupující od konkrétních případů k obecným závěrům. V empirické části jsou použity metody kvantitativního a kvalitativního výzkumu a jejich vzájemná kombinace. V oblasti kvantitativního výzkumu je využito zejména dotazníkové šetření, v oblasti kvalitativního výzkumu jsou využity expertní pohovory a případové studie.

Ke zkoumanému problému není dostatek české literatury a autorka prokazuje, že prostudovala v rámci zpracování doktorské práce četné zahraniční zdroje, vědecké články, relevantní internetové zdroje i akademické výzkumy. Předložená práce odpovídá kritériu vědeckosti a přispívá k rozvoji a rozšíření teoretického rámce podnikatelských inkubátorů jako nástroje podpory malého a středního podnikání. Výsledky jsou příspěvkem ke zlepšení současného stavu vědeckého poznání ve zkoumané oblasti.

Problémem při práci s daty je to, že s ohledem na krátkou historii podnikatelských inkubátorů a jejich klientů v ČR není možné získat dostatečně velký vzorek respondentů jak v případě dotazníkového šetření u inkubátorů, tak u klientů inkubátorů. Tím je omezena možnost provádět statistické testování hypotéz. To bylo možné provést pouze u výzkumu, který byl prováděn v univerzitním prostředí.

c) Cíle disertační práce, vyjádření se k formulaci stanovených cílů a k jejich naplnění

Cílem disertační práce je zhodnotit působení podnikatelského inkubátoru jakožto nástroje podpory podnikání pro malé a střední podnikatele.

Autorka přitom definuje, co chápe pod pojmem přínos podnikatelského inkubátoru. Kromě hlavního cíle autorka definuje další dílčí cíle, jejichž postupné naplňování vede ke splnění hlavního cíle disertační práce. Hlavní cíl i dílčí cíle jsou formulovány na základě definovaného vědeckého problému. Cíle jsou formulovány logicky, srozumitelně a v souladu se zaměřením doktorské práce.

Jak hlavní cíl, tak dílčí cíle disertační práce byly splněny.

d) Relevantnost hypotéz vzhledem k řešenému problému, posouzení kvality a náročnosti užitého metodického aparátu k jejich testování, zhodnocení kvality a rozsahu empirického materiálu

V disertační práci byly formulovány čtyři hypotézy se snahou postihnout při zkoumání kritéria relevance, účinnosti a udržitelnosti.

H1: Koncept a cíle podnikatelského inkubátoru odpovídají potřebám malých a středních podnikatelů.

H2: Nabízené služby podnikatelského inkubátoru jsou přínosné pro malé a střední podnikatele.

H3: Dopady působení podnikatelského inkubátoru na inkubované MSP jsou dlouhodobě udržitelné.

Čtvrtá hypotéza ověřuje zájem o fungování podnikatelského inkubátoru v rámci univerzitního prostředí a vliv školního vzdělávání na přístup k podnikání.

H4: Implementací vybraných služeb podnikatelského inkubátoru v univerzitním prostředí lze zvýšit zájem budoucích absolventů o malé a střední podnikání.

Tyto hypotézy vzhledem k řešenému problému považuji za relevantní. K testování hypotéz bylo využito zejména dotazníkové šetření a expertní pohovory. Jak již bylo výše uvedeno, vzhledem k cíli práce, definovaným hypotézám a oblasti, která byla předmětem výzkumu, není možné v rámci ČR získat velký vzorek respondentů jak v případě šetření u inkubátorů, tak u klientů inkubátorů. Výsledky dotazníkového šetření jsou zpracovány převážně ve formě tabulek a nejdůležitější výsledky jsou představeny ve formě sloupcových, výsečových, paprskových případně dalších vhodných grafů. Tyto výsledky jsou diskutovány a komparovány s výsledky již existujících evropských výzkumů. Tam kde to výsledky dotazníkového šetření umožnily, byl využit statistický aparát pro vyhodnocení dat.

e) Stanovisko k výsledkům disertační práce a původnímu konkrétnímu přínosu doktorandy, zhodnocení významu pro obor, posouzení možností dalšího rozpracování tématu

Předložená disertační práce přináší v komplexní podobě široký přehled, zhodnocení současné situace a doporučení k problematice podnikatelských inkubátorů, zejména v ČR. Zkoumaná problematika je aktuální a v podmínkách ČR se jedná o poměrně novou vědní oblast. Dokumentuje to i skutečnost, že autorka čerpala při zpracování teoretické části ve velkém rozsahu ze zahraniční literatury. Pro zkoumanou oblast je charakteristická roztržitost v používané terminologii. Jasně definování základních i příbuzných pojmů podnikatelské inkubace a určení jejich rolí považuji za významný přínos předložené disertační práce. Velmi přínosné je také zmapování dosavadních výzkumů v oblasti podnikatelské inkubace. Bezesporu původním dílem autorky je zhodnocení podnikatelských inkubátorů v ČR z pohledu managementu podnikatelských inkubátorů a z pohledu jejich klientů a návrh oblastí, na které je třeba zaměřit v budoucnu pozornost. V nejvíce problémových oblastech je naznačen možný způsob řešení.

Z mého pohledu by bylo zajímavé téma dále rozpracovat například z hlediska přínosu inkubátoru jakožto nástroje podpory podnikání pro českou ekonomiku jako celek, nejen pro konkrétní vybrané malé a střední podnikatele.

f) Vyjádření k publikačním aktivitám doktorandky

Publikační aktivity doktorandky jsou v souladu se stanovenými požadavky. Je spoluautorkou dvou monografií a příspěvku v odborném časopise. Dále je autorkou či spoluautorkou příspěvků ve sbornících z mezinárodních konferencí.

Otázky k diskuzi v rámci obhajoby

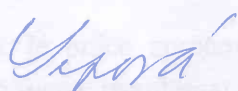
1. Jaká doporučení byste na základě zpracované doktorské práce formulovala pro tvůrce politik podpory podnikání malých a středních podniků v ČR v oblasti podnikatelských inkubátorů?
2. V čem spatřujete hlavní rozdíly v charakteru a principech fungování podnikatelských inkubátorů v ČR, v EU a v USA?

Závěr

Protože obsah práce splňuje požadavky kladené na doktorskou disertační práci, samotná práce je kvalitní a autorka zde prokázala potřebné znalosti v daném oboru a schopnost samostatně vědecky pracovat, což dokazuje mj. i prezentovaná publikační činnost, hodnotím tuto doktorskou práci kladně a **doporučuji tuto doktorskou práci k obhajobě.**

V případě úspěšné obhajoby navrhuji, aby byl **Ing. Petře Taušl Procházkové** udělen titul **doktor (PhD.)** v oboru Podniková ekonomika a management.

V Praze dne 2. 3. 2012

doc. Ing. Jitka Srpová, CSc.
Fakulta podnikohospodářská
VŠE v Praze